Oğlan ve Ağaç Kurbağası
Aysel Banu YAVUZAL

Oğlan ve Ağaç Kurbağası

Aysel Banu YAVUZAL

Ben sekiz yaşındaydı; sıcak kahverengi tenli, kıvırcık siyah saçlı ve ön dişleri aralıklı bir gülümsemesi vardı. Böcekleri, kuşları ve zıplayan her şeyi severdi. Bir sabah kırmızı bir sırt çantası ve kulağının arkasına kurşun kalem sıkıştırdığı bir defter hazırladı. Bugün özel bir gündü. Yeşil korucu üniforması giymiş sevimli rehber Bayan Rivera ile bir yağmur ormanı koruma alanını ziyaret edecekti. 'Maceraya hazır mısın?' diye sordu ve ona bir harita uzattı.

Yağmur ormanı gürültülü, yemyeşil ve harikaydı. Tabak büyüklüğündeki yapraklardan sular damlıyordu. Parlak çiçekler havai fişek gibi patlıyordu. Ben her yerde ıslıklar, cıvıltılar ve vızıltılar duydu. 'Buna biyoçeşitlilik denir,' dedi Bayan Rivera. 'Yani birçok farklı canlı, tek bir yuvayı paylaşıyor.' Ben bu kelimeyi defterine yazdı. 'Yani her bitkinin ve hayvanın bir yeri mi var?' diye sordu. 'Aynen,' dedi. 'Ve hepsi birbirine ihtiyaç duyar.'

Aniden parlak bir şey Ben'in gözüne çarptı. Parlak bir yaprağın üstünde, başparmağından büyük olmayan minicik bir kurbağa oturuyordu. Derisi limon yeşili, gözleri kocaman ve altın rengi, parmakları yuvarlak ve yapışkandı. 'Vay canına!' diye fısıldadı Ben. 'Bu Pip, bir ağaç kurbağası,' dedi Bayan Rivera. 'Buraların ünlü tırmanıcısıdır.' Ben'in gözleri kocaman açıldı. 'Onu izleyebilir miyim?' diye sordu. 'Elbette,' dedi. 'Sadece sabırlı ol.'

Pip fazla beklemedi. Uzun bacaklarını gerdi ve zıpladı! Yapışkan parmak yastıkları minik vantuzlar gibi bir dala tutundu. Eğrelti otlarının ve sarmaşıkların yanından yukarı, hep yukarı tırmandı. Ben nefesini tuttu. 'Bunu nasıl yapıyor?' diye fısıldadı. 'Parmaklarında özel yastıklar var,' diye açıkladı Bayan Rivera. 'Islak olsa bile yapraklara ve ağaç kabuğuna yapışırlar.' Ben Pip'in ayaklarını defterine çizdi. 'Bu parmaklar harika!' dedi.

Pip yükseldikçe yükseldi, ta ki uzun bir ağacın tepesine ulaşana kadar. Ben başını geriye eğip gözlerini kıstı. 'Çok yüksekte!' diye soludu. 'Ağaç kurbağaları hayatlarının çoğunu orada geçirir,' dedi Bayan Rivera. 'Tırmanmak ve saklanmak için uzun, sağlıklı ağaçlara ihtiyaçları var.' Ben bunu not etti. 'Yani ağaçlar onun oyun alanı gibi mi?' diye sordu. 'Daha çok evi gibi,' dedi. 'Hem de marketi ve güvenli yeri gibi.'

Bayan Rivera parlak kırmızı bir çiçek demetini işaret etti. 'Şunları görüyor musun? Polenleri çiçekten çiçeğe taşımak için böceklere ihtiyaçları var. Ağaç kurbağaları böcek yer. Daha büyük hayvanlar da ağaç kurbağalarını yer. Her şey birbirine bağlı.' Ben kurşun kalemini çiğnedi. 'Yani çiçekler yok olursa kurbağalar da yok olabilir mi?' diye sordu. 'Doğru,' dedi. 'Biyoçeşitlilik sağlıklı yaşam alanlarına bağlıdır. Her canlının bir görevi var.' Ben yavaşça başını salladı. 'Bu büyük bir takım gibi,' dedi.

Ben daha fazlasını görmek istedi. Bayan Rivera'yı çamurlu bir patikadan izledi; mavi yusufçukların vızıldayarak geçtiği bir derenin yanından geçtiler. 'Bak,' dedi, 'yavrusuyla birlikte bir anne tembel hayvan.' Ben uykulu ikiliyi izledi. 'Onlar da yağmur ormanına ihtiyaç duyuyor mu?' diye sordu. 'Herkes duyuyor,' dedi. 'Ağaçlar gölge, yiyecek ve yuva verir. Kurbağalar, kuşlar, böcekler—hepsi bu yeri paylaşır.' Ben defterine 'paylaşmak' kelimesini büyük harflerle yazdı ve iki kez altını çizdi.

Ziyaretçi merkezine döndüklerinde Ben defterine Pip'i çizdi. Yapışkan parmakları, altın gözleri, yeşil deriyi çizdi. 'Bunu sınıfıma anlatmak istiyorum,' dedi. Bayan Rivera gülümsedi. 'Bu harika bir fikir. Bir sunum mu?' 'Evet!' dedi Ben. 'Onlara ağaç kurbağalarının nasıl tırmandığını ve neden sağlıklı yuvalara ihtiyaç duyduklarını göstereceğim.' Bayan Rivera onunla çak yaptı. 'Nasıl geçtiğini duymak için sabırsızlanıyorum,' dedi.

O gece Ben sunumunu oyuncak hayvanlarının önünde prova etti. Pip çizimini havaya kaldırdı. 'Ağaç kurbağalarının yapışkan parmak yastıkları vardır,' dedi. 'Cama bile tırmanabilirler!' Üzerinde büyük yeşil bir kurbağa ve 'Sağlıklı Yaşam Alanı, Mutlu Kurbağa' yazılı küçük bir afiş yaptı. Küçük kardeşi başını uzattı. 'Yardım edebilir miyim?' diye sordu. 'Tabii!' dedi Ben. 'Sen seyirci olabilirsin.' Yatma saatine kadar prova yaptılar.

Okulda Ben sınıfının önünde durdu. Kalbi küt küt atıyordu. 'Bu Pip,' dedi çizimini işaret ederek. 'O yağmur ormanından bir ağaç kurbağası.' Pip'in yapışkan parmaklarıyla nasıl tırmandığını gösterdi. 'Ama Pip'in sağlıklı bir yaşam alanına ihtiyacı var,' dedi Ben. 'Yani temiz su, uzun ağaçlar ve bir sürü bitki ve böcek. Biyoçeşitlilik büyük bir takım gibidir. Bir parça zarar görürse, tüm takım zarar görür.'

Ben durdu ve sınıf arkadaşlarına baktı. 'Koruma alanını ziyaret ettiğimde her şeyin nasıl birbirine bağlı olduğunu gördüm,' dedi. 'Çiçekler böceklere ihtiyaç duyar. Kurbağalar çiçeklere ve böceklere ihtiyaç duyar. Yılanlar kurbağalara ihtiyaç duyar. Ve biz de yağmur ormanına ihtiyaç duyarız—temiz hava ve ilaç için.' Derin bir nefes aldı. 'Yaşam alanlarını koruyarak yardımcı olabiliriz. Ağaç dikmek ya da dereleri temiz tutmak gibi küçük eylemler bile önemlidir.' Sınıf sessizdi.

Sonra Ben aralıklı dişleriyle gülümsedi. 'İşte bu yüzden ağaç kurbağası çok harika!' dedi. 'Tırmanan parmakları süper vantuzlar gibidir. Ama ancak ağaçlar varsa tırmanabilir.' Son slaytına geçti: Pip'in bir yaprak üzerindeki fotoğrafı. 'O halde ağaç kurbağası için—ve yuvasını sağlıklı tutmak için tezahürat yapalım!' Sınıf alkışlarla doldu. 'Vay canına!' dedi ön sıradaki bir kız. 'Bu harikaydı!'

Bayan Rivera izlemeye gelmişti. Arka tarafta duruyor, ışıl ışıl gülümsüyordu. 'Harika iş, Ben,' dedi sonra. 'Biyoçeşitliliği mükemmel anlattın.' Ben'in yanakları ısındı. 'Teşekkürler,' dedi. 'Pip olmasaydı bunu yapamazdım.' Çizimine baktı. 'Umarım Pip hâlâ yükseklerde tırmanıyordur.' Bayan Rivera başını salladı. 'Tırmanıyor. Ve senin sayende daha çok kişi ona nasıl yardım edeceğini biliyor.' Ben defterine sarıldı.

O öğleden sonra Ben'in öğretmeni bir sınıf projesi duyurdu: okul bahçesinde mini bir yağmur ormanı. 'Çiçekler dikeceğiz ve küçük bir gölet yapacağız,' dedi. Ben elini kaldırdı. 'Kurbağa oteli yapabilir miyiz?' diye sordu. 'Çubuklarla ve yapraklarla?' Sınıf güldü ama öğretmen evet dedi. Ben sırıttı. 'Pip buna bayılırdı,' dedi. 'Belki başka kurbağalar da gelir.'

Haftalar sonra Ben bahçeyi ziyaret etti. Toprağın içinden minik yeşil filizler çıkıyordu. Bir kelebek süzülüp geçti. Ben sessizce oturup izledi. Sonra gördü: bir yaprağın üstünde küçük yeşil bir kurbağa. Pip değildi ama aynı altın gözlere sahipti. 'Merhaba, küçük tırmanıcı,' diye fısıldadı Ben. Kurbağa gözlerini kırptı ve bir dala zıpladı; yapışkan parmakları sıkıca tutundu. Ben gülümsedi. 'Yuvana hoş geldin,' dedi.

Ben defterini açtı ve yazdı: 'Sağlıklı yaşam alanları kurbağaların yükseklere tırmanmasına yardım eder. Biyoçeşitlilik bir takımdır. Hepimiz yardım edebiliriz.' Köşeye minik bir ağaç kurbağası çizdi. Sonra defteri kapattı ve müjdeyi vermek için Bayan Rivera'ya koştu. Yağmur ormanı çok uzaktaydı ama Ben her sağlıklı yaşam alanının—büyük ya da küçük—birinin yuvası olduğunu biliyordu. Ve bu onu çok mutlu ediyordu.